

educació per la pau,
resolució de conflictes,
negociacions de **PAU,**
conflictes **armats,**
acció humanitària, drets humans,
construcció de **pau,** reconciliació,
perspectiva de gènere...

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2023

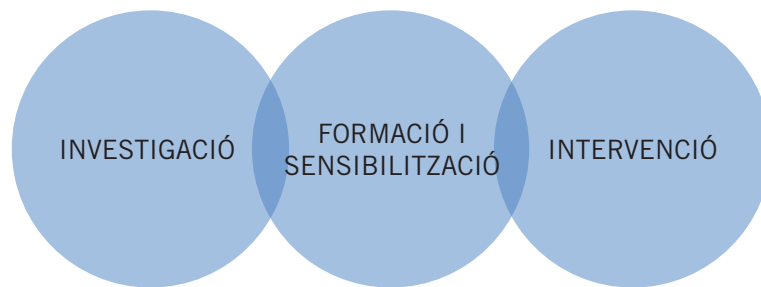
INDEX

4	Objectius i activitats de l'ECP
6	Programa de conflictes i construcció de pau
9	Programa d'educació per la pau
11	Unitat de gènere
12	Equip
13	Consell assessor
14	Investigació
14	Llibres i participació a llibres
17	Informes monogràfics
18	Articles
19	Publicacions periòdiques
19	Materials didàctics
20	Infografies i mapes
21	Recursos audiovisuals
25	Formació, sensibilització i intervenció
25	Postgrau en Cultura de Pau
28	Participació en altres estudis de grau i tercer cicle
28	Participació en cursos, tallers, jornades i congressos
33	Articles divulgatius i contribucions a mitjans de comunicació
35	L'ECP a les xarxes socials
36	Intervenció
36	Prevenició, transformació de conflictes i construcció de pau
37	Dimensió de gènere en la construcció de pau
37	Transversalització de l'educació per la pau
38	Col·laboració amb xarxes i actors nacionals i internacionals
40	Comptabilitat
40	Ingressos
40	Despeses

OBJECTIUS I ACTIVITATS DE L'ECP

L'Escola de Cultura de Pau (ECP) és un centre d'investigació per la pau. Es va crear el 1999 per dur a terme activitats de recerca, formació, sensibilització i intervenció, per tal de promoure la cultura de la pau i la transformació no violenta dels conflictes. L'ECP sorgeix de la Càtedra UNESCO sobre Pau i Drets Humans, de la mà del seu titular, Vicenç Fisas. Premi Nacional de Drets Humans (1988), Fisas va ser director de l'ECP des de la seva fundació fins 2016.

Actualment l'ECP centra la seva feina en els següents àmbits d'actuació:

INVESTIGACIÓ

Anàlisi i divulgació de coneixement sobre conflictes armats, crisis sociopolítiques, processos de pau, diplomàcia paral·lela, dimensió de gènere en els conflictes i la construcció de pau, dimensió ambiental en els conflictes i educació per a la pau mitjançant accions com:

- Publicacions periòdiques, informes i articles sobre la conjuntura internacional en matèria de conflictes armats i situacions de tensió, processos de pau i la dimensió de gènere i dimensió ambiental en els conflictes i la construcció de pau.
- Activitats de consultoria per a diferents tipus d'actors locals i internacionals sobre conflictes, construcció de pau, gènere i educació per a la pau.
- Ponències i participacions en congressos i jornades per donar a conèixer la recerca.
- Elaboració de materials didàctics o divulgatius.

FORMACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

Promoció i desenvolupament dels continguts, habilitats i actituds vinculades amb la cultura de pau, com l'anàlisi dels conflictes armats i els processos de pau actuals i la dimensió de gènere en aquests, la sensibilitat al conflicte, l'educació en i per al conflicte, la imatge de l'enemic, l'activisme no violent o l'abordatge de temes controvertits.

Aquests continguts es transmeten mitjançant:

- Diplomatura de Postgrau en Cultura de Pau: Títol propi de postgrau de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).
- Docència en màsters i postgraus a d'altres universitats.
- Formació i assessorament a professionals i col·lectius del món educatiu i social sobre com abordar el conflicte i/o incorporar l'educació per a la pau a la seva pràctica.
- Dinamització de cursos online.
- Realització de tallers, conferències, xerrades i seminaris.
- Publicació d'articles divulgatius.
- Participació en premsa.

INTERVENCIÓ

Impuls d'accions i projectes adreçats a actors estratègics com responsables de polítiques públiques, actors multiplicadors, o xarxes d'organitzacions, etc.

Alguns exemples són:

- Promoció d'agendes de pau, i en particular l'agenda de dones, pau i seguretat.
- Facilitació d'espais de diàleg i suport a negociacions de pau.
- Incorporació de l'educació per la pau i la Justícia Global a l'educació formal i no formal.
- Elaboració de recomanacions i anàlisis comparatives sobre construcció de pau a actors implicats en activitats de diplomàcia paral·lela.
- Incidència en l'elaboració i disseny de polítiques públiques de cooperació.
- Incidència per a reduir l'impacte del canvi climàtic en els conflictes.

- Recerca i incidència en educació per la pau, construcció de pau i el desarmament.

Al llarg de la seva trajectòria, l'Escola de Cultura de Pau ha rebut els següents premis:

PREMIS A L'ECP

- **Premi Liberpress, 2011.** Atorgat a l'ECP per les seves tasques d'intervenció, seguiment i anàlisi de conflictes armats i construcció de pau.
- **I Evens Prize for Peace Education, 2011.** Atorgat a l'ECP per les seves tasques de formació de professorat en transformació de conflictes.

PREMIS A PROJECTES EN ELS QUE HA COL-LABORAT L'ECP

- **XV edició del Premi Memorial Joan Gomis, 2020.** Premi de Periodisme Social a l'entitat Fora de Quadre pel documental "Teixint fils d'emocions" que descriu un projecte d'Educació per la pau impulsat per l'ECP a l'Escola Ciutat Comtal de Barcelona.
- **XVI Premi Mila de Periodisme per a la Igualtat de Gènere,** convocat per l'Ajuntament de Lleida i el Col·legi de Periodistes de Catalunya, atorgat a 5W per la audiosèrie *Dones constructores de pau*, de tres episodis, elaborada per la revista 5W i l'ECP i que analitza l'agenda de dones, pau, seguretat, la participació de les dones en els processos de pau i l'activisme de les dones per la pau.
- **Premi de Civisme Serra i Moret al millor Treball Pedagògic 2023.** Atorgat al documental "Controvèrsia a l'aula" elaborat per Fora de Quadre i l'ECP i que mostra els reptes per abordar temes controvertits a les aules, testimonis d'alumnat, professorat i direccions d'un centre de primària (CEIP Torres Jonama) i d'un de secundària (IE Ca N'Oriach).

PROGRAMA DE CONFLICTES I CONSTRUCCIÓ DE PAU

El Programa de Conflictes i Construcció de Pau (PCCP) porta a terme recerca en matèria de conflictes armats, situacions de tensió, construcció de pau i gènere. El programa analitza conflictes armats i crisis sociopolítiques així com iniciatives de construcció de pau que tenen lloc a l'Àfrica, Àsia, Amèrica, Europa i Orient Mitjà. A més a més, aborda de manera transversal i específica la dimensió de gènere en aquests àmbits. Seguint aquestes línies temàtiques i geogràfiques, el programa realitza projectes d'investigació, publicacions periòdiques i no periòdiques, consultories, docència, investigació en terreny i activitats de sensibilització.

Durant l'any 2023, l'equip va dur a terme diversos projectes de recerca, que també inclouen elements de formació, sensibilització i incidència.

- L'ECP ha continuat treballant per a desenvolupar i posar a disposició de múltiples actors una **recerca aplicada de qualitat sobre conflictivitat armada i construcció de pau amb enfocament de gènere i basat en drets humans**. Aquesta recerca s'ha plasmat, entre d'altres resultats, en l'elaboració de dues noves edicions de publicacions consolidades de l'ECP, com són ***Alerta 2023! Informe sobre conflictes i construcció de pau i Negociacions de Pau 2022. Anàlisi de tendències i escenaris***. Conjuntament, aquests anuaris han analitzat 33 conflictes armats, 108 situacions de crisi socio-política i 39 processos i negociacions de pau al món, incorporant de manera transversal i específica la perspectiva de gènere i interseccional (23 dels 22 conflictes armats a països amb nivell baix i mig-baix d'igualtat de gènere i 24 dels 33 a països amb legislació o polítiques criminalitzants contra la població LGTBIQ+). A més, s'han realitzat anàlisis sobre diversos conflictes i crisis i processos de construcció de pau específics (Rússia-Ucraïna, cops d'estat a l'Àfrica, revoltes de les dones a l'Iran,

consolidació de la pau al sud de Filipines), recollits en la col·lecció Apunts ECP de Conflictes i Pau.

Amb aquestes línies de recerca i les activitats de formació, sensibilització i incidència que han complementat la investigació, s'ha contribuït a millorar el coneixement a Catalunya i en l'àmbit estatal i internacional sobre la conflictivitat armada i la construcció de pau amb enfocament de gènere i basat en drets humans. Aquesta línia de treball s'ha desenvolupat en el marc de diferents projectes, incloent "Eines i capacitats per a la prevenció de conflictes i la construcció de la pau amb enfocament de gènere en temps de reptes globals" i "Enfortint eines i capacitats per a la cultura de pau amb enfocament de gènere i drets humans en temps de reptes globals", duts a terme en partenariat amb la Fundació Autònoma Solidària (FAS) de la UAB i finançats per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD).

Com part de la recerca sobre conflictivitat i construcció de pau, l'any 2023 s'ha incrementat el focus en la dimensió de prevenció i construcció de pau. S'ha portat a terme treball analític sobre contextos de conflicte, processos de pau o qüestions de l'agenda internacional en què conflueixen dinàmiques de risc o d'oportunitat per a la construcció de pau i que integra també la perspectiva de gènere interseccional. Aquest anàlisi es publica a inicis de 2024 en forma d'un nou recurs online (**Escenaris de Risc i Oportunitats de pau**) que pretén ser una eina útil per a actors educatius i polítics i la ciutadania en el seu conjunt, contribuint a la comprensió d'aquests contextos i a l'acció preventiva. Aquesta línia de treball s'emmarca en el projecte "Enfortint eines i capacitats per a la construcció de pau amb enfocament de gènere i drets humans en temps d'amenaques i reptes globals", en partenariat amb

la Fundació Autònoma Solidària (FAS) de la UAB i finançats per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD).

- L'anàlisi de **gènere en matèria de conflictes i pau** s'ha incorporat de manera transversal i específica en la recerca i publicacions de l'ECP. Durant l'any 2023 destaca el treball analític sobre participació de dones als processos de pau i integració de la perspectiva de gènere en les negociacions de pau. Una part d'aquesta recerca s'ha portat a terme en **col·laboració amb ONU Dones**, per tal de ser transferida i nodrir el treball d'aquesta agència internacional de recopilació de dades en aquest àmbit. Així la recerca de l'ECP ha format part de la "2023 Survey on women's participation in Peace Processes" d'ONU Dones per a l'elaboració del seu "Peace Process Tracker Survey", una eina que fa monitoreig de la participació de dones en processos de pau. Aquesta línia s'emmarca en el projecte "Enfortint eines i capacitats per a la construcció de pau amb enfocament de gènere i drets humans en temps d'amenaça i reptes globals", amb suport de l'ACCD.

Per altra banda, la recerca sobre impactes de gènere dels conflictes i la dimensió de gènere de la construcció de pau s'ha continuat plasmant el 2023 en els dos principals anuals de l'ECP (Alerta i Negociacions de pau) mitjançant capítols i apartats específics i recursos de infografies. Diferents actors de l'àmbit polític i social local i internacional han fer servir les dades de gènere d'aquests anuals.

També s'han elaborat noves publicacions a la col·lecció Apunts ECP de Conflictes i Pau (Núm. 27 "La revolta de les dones a l'Iran: ¿un punt d'inflexió? Claus des de l'anàlisi de conflictes amb perspectiva feminista"). Aquesta línia de

treball sobre gènere, conflictes i pau es desplega amb perspectiva interseccional, posant atenció a la dimensió de diversitat sexual i de gènere, amb anàlisi específica sobre els impactes dels conflictes en població LGTBIQ+, entre altres elements.

En el marc de la línia de treball sobre gènere, pau i conflictes, s'ha continuat aprofundint en la dimensió de gènere de la conflictivitat armada a Palestina, en col·laboració amb entitats palestines i Hèlia.

- L'ECP també ha aprofundit en la línia de treball que analitza les **interrelacions entre l'emergència climàtica i la conflictivitat**. Aquesta línia es plasma de manera específica i transversal, incloent amb focus en els impactes creuats de la violència armada i dels efectes del canvi climàtic. El 2023 l'anuari *Alerta 2023! Informe sobre conflictes, drets humans i construcció de pau* va recollir anàlisi sobre aquestes interrelacions.
- En aquest període, l'ECP també ha continuat desenvolupant **activitats de recerca aplicada, sensibilització i incidència vinculada a contextos específics, com son Palestina, Mèxic, Filipines, i Ucraïna**, entre d'altres. Pel que fa a Palestina, durant 2023 l'ECP es va involucrar en diferents accions d'incidència demanant un alto el foc a Palestina i la fi del comerç d'armes amb Israel, en col·laboració amb altres entitats de la societat civil. A més, es va continuar la col·laboració amb la ONG Hèlia Dones, amb activitats de recerca, sensibilització i incidència sobre la situació de les dones a Palestina. Pel que fa a Mèxic l'ECP va dur a terme diferents iniciatives en el marc de la col·laboració amb la Taula per Mèxic, xarxa de persones que des de Catalunya impulsa i defensa la pau i els drets humans a Mèxic. Es va participar en l'acompanyament i enfortiment,

a través de la formació, la recerca i un viatge d'incidència política, de les capacitats d'anàlisi de conflictes i construcció de pau del Centro de Derechos Humanos Fray Bartolomé de las Casas. Respecte a Filipines, van continuar les iniciatives de col·laboració per impulsar la pau al país asiàtic en el marc de les accions de l'Assemblea Catalana per la Pau (ACP) i l'International Action for Peace (IAP), així com l'acompanyament de les converses de pau entre el Govern de Filipines i el moviment comunista a través del Global Partnership for the Prevention of Armed conflict (GPPAC). En relació a la invasió de Rússia a Ucraïna i guerra interestatal al país, des de l'ECP es va portar a terme recerca sobre els intents de resolució negociada i iniciatives de suport al diàleg, i es va

participar activament en accions de sensibilització, com taules rodones i xerrades, en col·laboració amb altres entitats, on es van abordar dimensions com els impactes del conflicte en seguretat humana i impactes de gènere, dinàmiques de militarització al continent i vies de resolució negociada.

- Addicionalment, l'ECP ha mantingut una presència constant a mitjans de comunicació i a seminaris, tallers i espais de diàleg per tal d'analitzar contextos de conflicte armat, crisis sociopolítica, processos i negociacions de pau i dimensió de gènere dels conflictes i la construcció de pau, aportant reflexions des d'una mirada de cultura de pau, transformació no violenta de conflictes, justícia global i respecte als drets humans.

PROGRAMA D'EDUCACIÓ PER LA PAU

El Programa d'Educació per la Pau aposta per educar en i per al conflicte i la convivència, amb l'objectiu final de reduir les diferents formes de violència i de generar espais educatius empàtics, cooperatius i crítics. Per a això, d'una banda, capacita a actors multiplicadors –com professorat, educadors i educadores, treballadores en l'àmbit comunitari, etc.– per tal de reforçar el seu rol de constructors de pau a nivell personal, relacional i en la promoció d'estructures pacífiques. De l'altra, impulsa accions d'investigació aplicada i d'incidència política en el camp educatiu.

L'any 2023 les intervencions del programa d'educació per la pau s'han destacat per:

En l'àmbit escolar, s'ha continuat capacitant a professorat en **estratègies per a promoure la convivència als centres escolars**: s'han realitzat 7 formacions docents i diverses xerrades i taules rodones, on s'han combinat recursos per a la convivència pacífica i la transformació de conflictes (pau local) amb continguts de pensament crític i Justícia Global (pau global).

- En àmbit escolar, també, hem donat continuïtat a la línia de treball sobre **pensament crític relacionat amb els valors de la justícia global**. Aquest any destaquem l'edició de l'informe “Educar en contextos polaritzats. Retrats i propostes des de l'Educació per la Justícia Global”. També s'ha estrenat a televisió el documental “Controvèrsia a l'Aula”, a part de realitzar diverses activitats de formació sobre com educar en temes controvertits i pensament crític.

També s'ha donat continuïtat al treball en xarxa amb professorat per transversalitzar l'educació per la justícia global en la seva pràctica docent, aprofundint en la seva formació a través de

l'intercanvi entre iguals i contribuint amb nous recursos i projectes d'aula que es posen a disposició de tot el professorat: una d'aquestes xarxes és el grup de professorat de ciències i tecnologia EduglobalSTEM, que forma part de l'ICE de la UAB, l'altra Amix Crítix, conformada principalment per professorat de ciències socials. Aquest any 2023 també s'ha iniciat una tercera xarxa de professorat d'educació física. Tots tres grups han mantingut reunions mensuals al llarg del curs i han presentat les seves experiències d'aula envers altres docents.

- En l'àmbit universitari, seguint amb l'esforç dels últims anys d'impulsar diferents **actuacions per reforçar la formació en gestió de conflictes en el si de la Facultat d'Educació de la UAB**: s'han facilitat fins a 11 formacions a alumnat de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB en l'assignatura “Mirem el món”, en que l'alumnat ha d'investigar un tema relacionat amb la cultura de pau a partir de la qual presenta una xerrada en format TED amb les seves conclusions. També s'ha intervingut en el Màster de formació de professorat de secundària, on s'ha facilitat una formació de l'ECP en eines per educar en i per al conflicte des de la provenció per a tot l'alumnat del Màster (prop de 240 alumnes).
- En l'educació formal, s'ha continuat incidint en l'àmbit esportiu amb l'inici del grup de treball de professorat d'educació física paritari amb entrenadors/es i educadors/es esportius catalans i Sud-americans (principalment d'Argentina). Aquest grup integra membres de la Universidad Provincial de Córdoba, la Universidad Católica de Córdoba i l'Atlético Club de Fútbol Talleres. També destaquem la col·laboració amb el Consell d'Esports Escolars de Barcelona per impulsar una prova pilot d'integrar mesures restauratives en el seu règim sancionador en les competicions esportives. En paral·lel, s'ha seguit col·laborant amb la Fundació

Esport i Educació de Barcelona en la formació als seus entrenadors i entrenadores d'extraescolars esportives als barris d'alta vulnerabilitat social de Barcelona.

- En l'àmbit comunitari s'ha continuat fent formació a treballadors i treballadores de suport a la comunitat, principalment a la ciutat de Barcelona.
- Pel que fa als esforços de divulgació, el programa d'educació ha contribuït també amb l'edició de materials pedagògics: el material pedagògic "L'Arcadi al país de les oliveres", en reconeixement a la figura i el treball per la pau de l'Arcadi Oliveres; dues infografies resum de l'educació per la pau, una en l'àmbit universitari i l'altre en l'escolar; i l'actualització progressiva de la web "Educar per a la pau i la convivència, un projecte de centre".

Finalment el programa d'educació ha fet 6 intervencions a mitjans de comunicació, destacant-ne la retransmissió del documental "Controvèrsia a l'aula" al programa Doc's de BTV.

- A nivell internacional, s'ha continuat contribuint a la despolarització a Nicaragua, en col·laboració amb l'associació Hermanamiento Zaragoza-Leon a Nicaragua. S'ha contribuït a definir els continguts i identificar possibles docents per a la creació d'un "Diplomado de Cultura de Paz con Enfoque psicosocial", i s'hi han dinamitzat una formació en provenció (16h), i una altra en deconstrucció de la imatge de l'enemic, sensibilitat al conflicte i despolarització (26h) a Managua amb un total de 53 participants, incloent treballadors comunitaris i tècnics d'agències de cooperació.

UNITAT DE GÈNERE

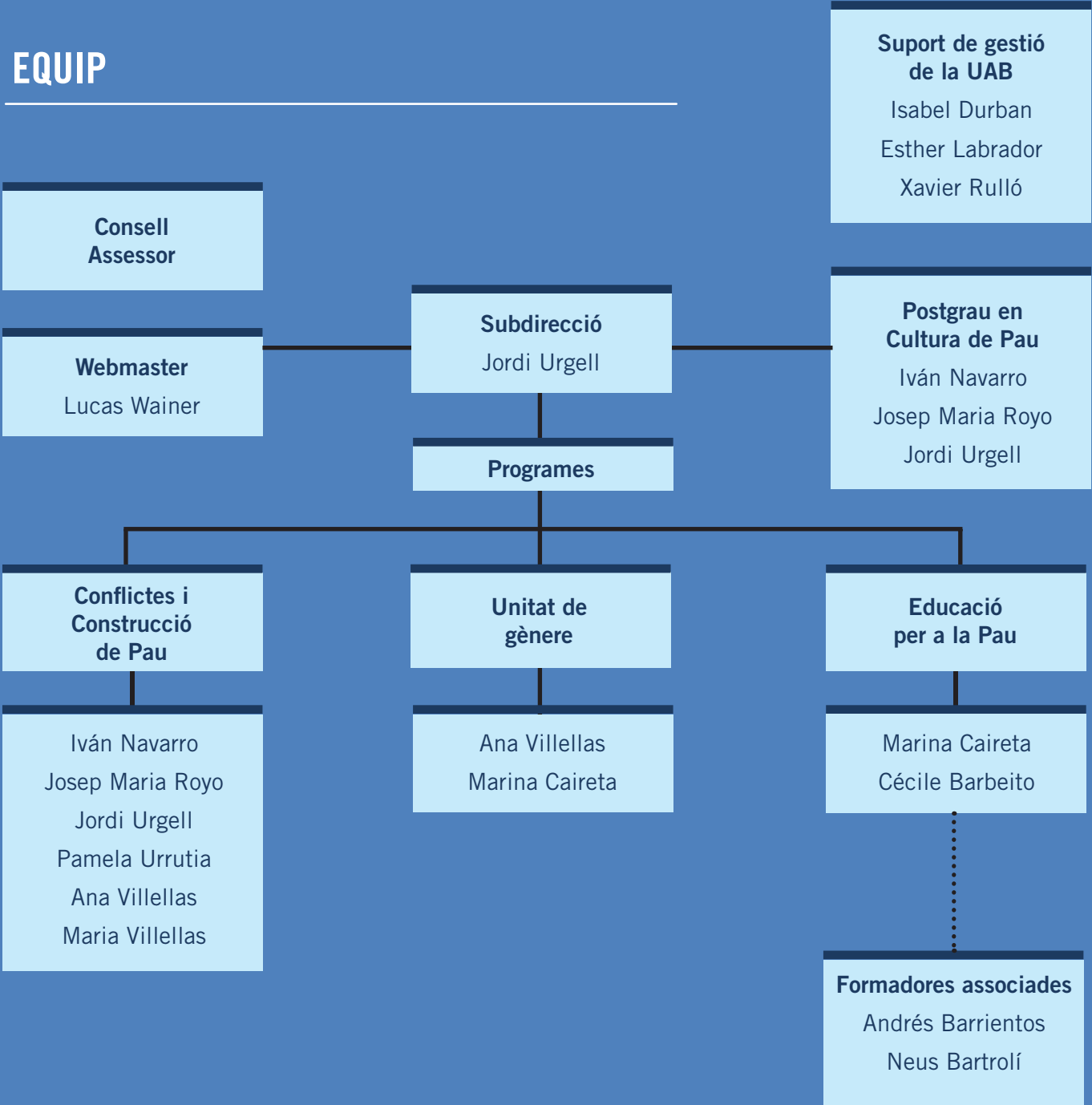
Durant l'any 2023, l'ECP ha continuat activa en la promoció de la igualtat de gènere, tant en relació al treball que porta a terme l'ECP en els seus projectes i activitats com en relació a la seva cultura organitzativa així com en el marc dels espais de xarxes locals i internacionals on participa.

- En relació als seus projectes i activitats, l'ECP ha continuat transversalitzant i abordant de forma específica la dimensió de gènere dels conflictes i la construcció de pau, tant a nivell internacional com a l'entorn immediat. S'han generat diverses publicacions i recursos amb perspectiva de gènere. Entre d'altres, l'anuari *Alerta! Informe sobre conflictes, drets humans i construcció de pau* analitza un any més els impactes de gènere dels conflictes i l'evolució de l'agenda de dones, pau i seguretat, mentre l'anuari *Negociacions de Pau* analitza la dimensió de gènere dels processos de pau i negociacions actives al món. Altres recursos de gènere durant 2023 han estat, entre altres, les publicacions *La revolta de les dones a l'Iran: ¿un punt d'inflexió? Claus des de l'anàlisi de conflictes amb perspectiva feminista*; i *Empoderament econòmic de les dones a Palestina: reflexions des d'una perspectiva feminista*.
- En relació a l'enfortiment de la igualtat de gènere a

la seva cultura organitzativa, l'ECP ha continuat el procés de treball intern iniciat el 2019 per enfortir i contribuir a la prevenció de les violències de gènere en el seu àmbit de treball, incloent en les activitats de formació i sensibilització, procés alineat amb els processos de Lafede.cat de Sembrant Cures i del Protocol per l'abordatge de les violències sexuals. L'ECP manté els seu compromís amb Protocol de la UAB per prevenir i actuar contra l'assetjament sexual, l'assetjament per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere, i la violència masclista. A més, l'ECP participa a la Comissió de seguiment i d'actuació de Lafede.cat del Protocol per a l'Abordatge de les violències sexuals a les organitzacions.

- L'ECP treballa en l'àmbit de l'agenda de dones, pau i seguretat així com, més àmpliament, en la promoció de la igualtat de gènere a través de la seva participació a xarxes locals i internacionals, com l'eix de Feminismes de la Fede.cat; i la xarxa de punts focals de gènere de la plataforma Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict. Investigadores de l'ECP també han participat activament a altres xarxes de gènere i organitzacions feministes, com la Mediterranean Women Mediators Network i la Women's International League for Peace and Freedom.

EQUIP

CONSELL ASSESSOR

Mariano Aguirre (Associate Fellow de Chatham House i Coordinador de la Red Latinoamericana de Seguridad Incluyente y Sostenible de la Fundación Friedrich Ebert)

Sanam Naraghi Anderlini (Co-Founder and Executive Director, ICAN International Civil Society Action Network For Women's Rights, Peace and Security)

Christine Bell (University of Edinburgh)

Andy Carl (Cofundador i exdirector de Conciliation Resources)

Paco Cascón (educador per la pau)

Adela Cortina (Universitat de València)

Ed García (International Alert)

Pablo de Greiff (International Center for Transitional Justice i ex relator de l'ONU sobre la promoció de la veritat, la justícia, la reparació i les garanties de no repetició)

John Paul Lederach (Kroc Institute for International Peace Studies)

James Lemoyne (Antic enviat especial del Secretari General de l'ONU)

Carmen Magallón (Fundación Seminario de Investigación para la Paz)

Federico Mayor Zaragoza (Fundación Cultura de Paz)

Manuela Mesa (Instituto Universitario de Derechos Humanos, Democracia, Cultura de Paz y no Violencia, DEMOSPAZ)

Jenny Pearce (London School of Economics)

Adolfo Pérez Esquivel (Premi Nobel de la Pau)

Michael Renner (International Renewable Energy Agency, IRENA)

Itziar Ruiz-Giménez (Universitat Autònoma de Madrid)

Josep Mª Tortosa (Universitat d'Alacant)

Peter Wallensteen (Department of Peace and Conflict Research, Uppsala University)

Cora Weiss (International Peace Bureau)

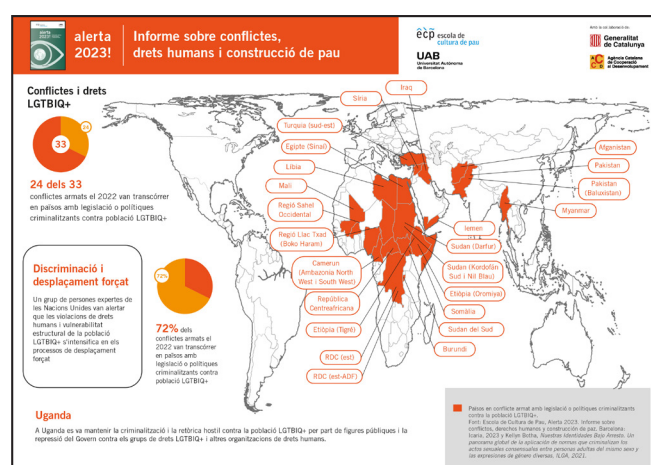
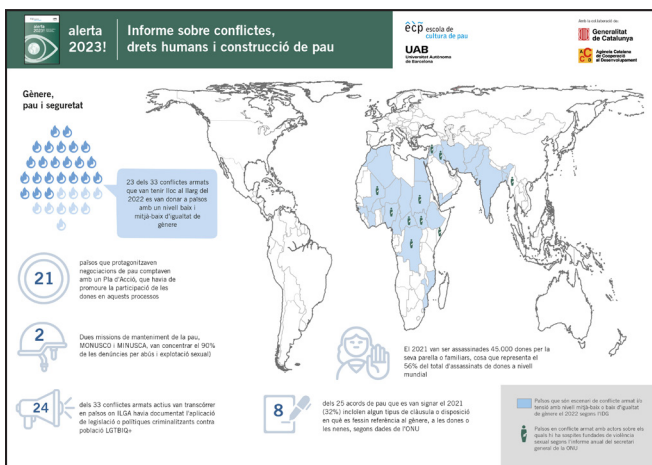
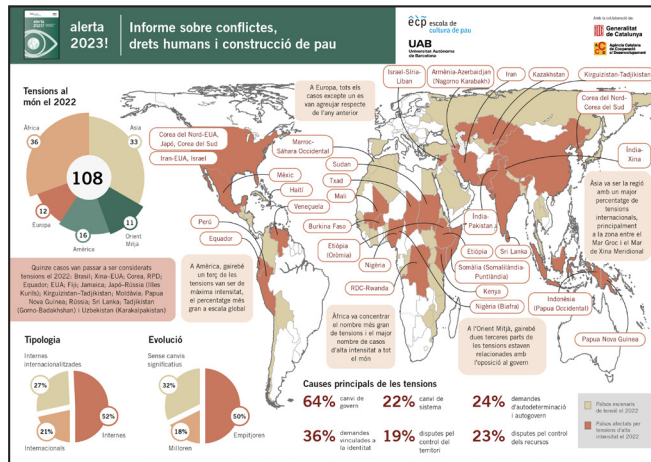
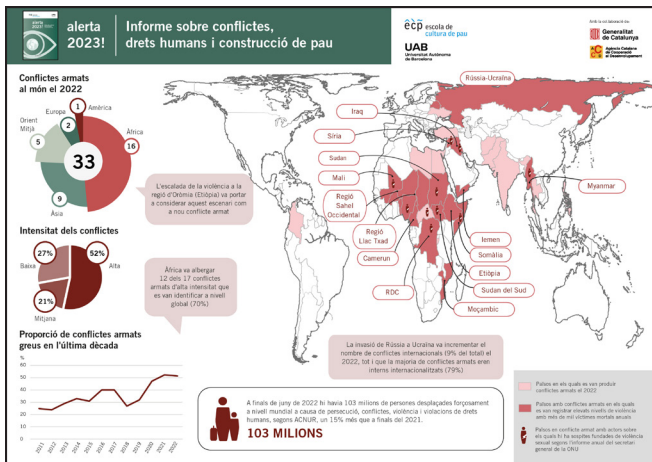
INVESTIGACIÓ

LLIBRES I PARTICIPACIÓ A LLIBRES

Alerta 2023! Informe sobre conflictos, drets humans i construcció de pau
Iván Navarro, Josep Maria Royo, Jordi Urgell, Ana Vilellas, María Vilellas,
Pamela Urrutia
Icaria Editorial

Anuari que analitza l'estat del món en termes de conflictivitat i construcció de pau a partir de tres eixos: conflictes armats, tensions i gènere, pau i seguretat. L'anàlisi dels fets més rellevants de l'any 2022 i de la naturalesa, causes, dinàmiques, actors i conseqüències dels principals escenaris de conflicte armat i tensió sociopolítica en el món permet oferir una mirada comparativa regional i identificar tendències globals, així com elements de risc i alerta preventiva de cara al futur i oportunitats per a la construcció de pau o per a la prevenció o transformació de conflictes.

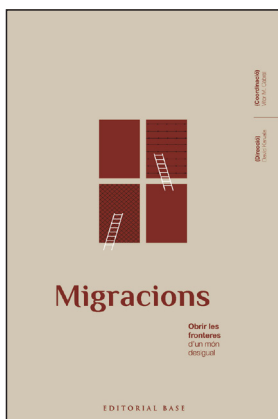
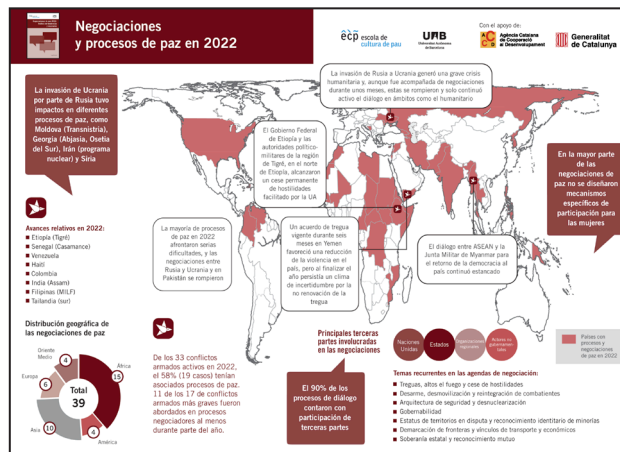

Negociacions de pau 2022. Anàlisi de tendències i escenaris

Iván Navarro, Josep Maria Royo, Jordi Urgell, Ana Vilellas, María Vilellas, Pamela Urrutia
Icaria Editorial

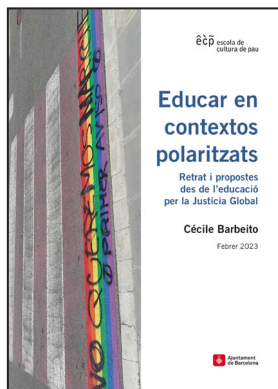
L'anuari analitza processos i negociacions de pau que van tenir lloc en el món durant l'any 2022. L'examen de l'evolució i les dinàmiques de les negociacions a nivell mundial permet oferir una mirada global sobre els processos de pau, identificar tendències i facilitar una anàlisi comparativa entre els diferents escenaris. La publicació també analitza l'evolució dels processos de pau des de la perspectiva de gènere. Un dels principals objectius de l'informe és posar la informació i l'anàlisi al servei d'aquells actors que, des de diferents nivells, participen en la resolució pacífica de conflictes, incloent les parts en disputa, mediadors, societat civil, entre d'altres.

“De què fugen les persones desplaçades? Conflictes armats com a factors d'expulsió”

Pamela Urrutia
Editorial Base i Fundació Solidària Flama

Capítol sobre com els conflictes armats influeixen en els desplaçaments forçats de persones, en el marc del llibre “Migracions. Obrir les fronteres d'un món desigual” (David Karvala, ed.). El llibre aborda diverses dimensions de les migracions, posant el focus en la problemàtica de les fronteres i lleis discriminatòries.

Educar en contextos polaritzats. Retrat i propostes des de l'educació per la Justícia Global

Febrer 2023. Cécile Barbeito

L'informe analitza els graus i els motius de polarització a Catalunya i en especial com aquests afecten a l'entorn escolar (quins temes polaritzen les aules, quins són més recurrents i poden justificar estratègies educatives adreçades a prevenir una major polarització). El document també identifica les oportunitats que ofereix el nou currículum de desplegament de la LOMLOE, i quin són els continguts bàsics, provinents de l'Educació per la Justícia Global, que es poden treballar a l'aula per a prevenir una polarització excessiva. Finalment, fa recomanacions pràctiques de com prevenir la polarització excessiva, sigui en l'àmbit educatiu (reforçar la formació de professorat, publicar materials de referència amb enfocament de temes controvertits, identitat i diversitat, etc.) o altres àmbits (establir protocols de comunicació política per partits polítics i altres, vetllar per tal que els mitjans de comunicació no sobre-representin les posicions extremes, o prendre mesures efectives per a reduir l'atur i les desigualtats).

Empoderament econòmic de les dones a Palestina: reflexions des d'una perspectiva feminista

Març de 2023. Pamela Urrutia

L'informe analitza bretxes i obstacles en relació a la realitat econòmica de les dones palestines, amb especial atenció al pes de l'economia de les cures; vinculacions entre apoderament econòmic i violència de gènere; i reclamacions en matèria de drets econòmics reivindicats des de l'acció col·lectiva per organitzacions feministes palestines; així com reptes en relació a l'empoderament econòmic de les dones palestines en un context d'ocupació. L'informe està disponible en català, castellà, anglès i àrab a Tasharuk.cat i a les web de l'ECP i d'Hèlia Dones, organització que lidera el projecte en el marc del qual s'ha desenvolupat aquesta investigació. Amb el suport de l'ACCD.

Assetjament escolar: Què passarà si no canviem res?

Abril de 2023. Marina Caireta, Andrés Barrientos, Cécile Barbeito

Diagnòstic elaborat per l'ECP sobre la necessitat i la urgència de repensar les mesures de convivència de les institucions educatives, i en especial els protocols de prevenció d'assetjament escolar, per motius LGTBIQ+ i assetjament sexual. La publicació identifica possibles motius pels quals no funcionen les mesures existents, recomanacions de millora i recursos.

Ponerle cara y cuerpo. La violencia sexual en las negociaciones de paz con las FARC-EP en Colombia (2012-2016) desde una perspectiva comparada.

Desembre 2023. Clepsydra. Revista Internacional de Estudios de Género y Teoría Feminista, núm. 25, 2023.
María Vilellas

L'article analitza el procés que va conduir a la inclusió de la violència sexual en el procés de pau colombià analitzant, des d'una perspectiva comparada amb altres processos, els factors que van impulsar la seva inclusió, així com els obstacles als quals es van enfrontar els actors participants en el procés i la influència que en aquest procés va tenir l'existència de l'agenda sobre dones, pau i seguretat.

Analogías para una Seguridad feminista.

Revista Sinergias - Diálogos educativos para a transformação social. Juliol 2023, p.115-116.
María Vilellas i Cécile Barbeito.

Dones d'àrees rurals afectades per la violència dels departaments de Bolívar i Meta (Colòmbia) van participar en un projecte de la Lliga Internacional de Dones per la Pau i la Llibertat (Limpal Colòmbia) sobre l'agenda dones, pau i seguretat. El taller, facilitat el juliol del 2022 per la investigadora María Vilellas, de l'Escola de Cultura de Pau de la UAB (Barcelona-Espanya), ha servit per recollir informació de base per a un informe presentat al nou govern, l'octubre 2022, de propostes per a la definició i execució del Pla Nacional d'Acció de Dones, Pau i Seguretat.

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES

Apunts ECP de Conflictes i Pau

Publicació que aborda temes d'actualitat, aportant reflexions sobre anàlisi i transformació de conflictes i construcció de pau. Durant el 2023, s'han publicat, dins d'aquesta col·lecció els següents títols:

24. La invasió de Rússia a Ucraïna (1). Les negociacions fallides entre Rússia i Ucraïna i reptes per a una via de solució diplomàtica (Març de 2023), per Ana Villellas Ariño.
25. La invasió de Rússia a Ucraïna (2). La rellevància i complexitat dels processos de negociació com a via d'abordatge de conflictes armats (Març de 2023), per Ana Villellas Ariño.
26. El fenomen dels cops d'Estat a l'Àfrica (Març de 2023), per Iván Navarro Milián.
27. La revolta de les dones a l'Iran: ¿un punt d'inflexió? Claus des de l'anàlisi de conflictes amb perspectiva feminista (Març de 2023), per Pamela Urrutia Arestizábal.
28. La consolidació de la pau i l'autogovern al sud de Filipines: avenços, amenaces i reptes (Març de 2023), per Jordi Urgell García.

MATERIALS DIDÀCTICS

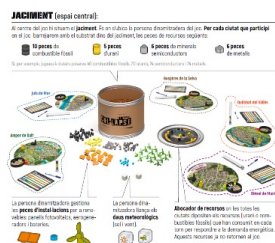
L'Arcadi al país de les Oliveres. Guia didàctica

Juny 2023. Cécile Barbeito

Guia didàctica de l'àlbum il·lustrat “L'Arcadi al país de les Oliveres” que narra la història d'un dia a la vida d'Arcadi Oliveres en el seu afany per crear un món més just. La guia permet conèixer l'Arcadi Oliveres i comprendre temàtiques com el decreixement, el frau fiscal, les migracions, el pacifisme, entre altres.

Joc de taula “A 10 torns del colapse”

Recurs per abordar el model energètic actual i els seus vincles amb l'emergència climàtica i la justícia global. Joc creat per grup de treball de professorat EduglobalSTEM, del que l'ECP i Eualter formen part, i editat per ECP i Eualter amb suport de l'Àrea Metropolitana de Barcelona. El joc ha sigut incorporat com un recurs a bancs de recursos didàctics, com el catàleg del Camp d'Aprenentatge del Bages Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

INFOGRAFIES I MAPES

Infografia “Oportunitats de Pau”

Infografia “Oportunitats de Pau” que destaca cinc oportunitats de pau per al futur. Les oportunitats de pau identificades fan referència a les negociacions de pau a Etiòpia, Colòmbia, Veneçuela, Iemen i a nivell global en línia amb iniciatives com la Nova Agenda de Pau impulsada per l’ONU

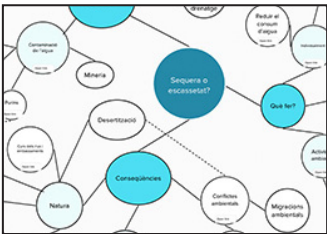
Infografia “Escenaris de risc”

Infografia que identifica cinc contextos que per les seves condicions i dinàmiques poden empitjorar i convertir-se en focus d’inestabilitat i violència encara més greus durant el 2023 o a més llarg termini. Els escenaris d’alerta fan referència al Sudan del Sud i Sudan; a Rwanda i la RDC; a Corea del Nord i Corea del Sud, EUA i Japó; a Moldòvia; i a l’Iran i l’Afganistan.

Infografia “Promoure la pau des de la Universitat”

Recursos per a promoure la pau en l’àmbit de la docència, la recerca, la coherència institucional i la influència en la societat des de les universitats.

Mapa de recursos “Sequera o escassetat?” sobre conflictes ambientals associats a la sequera

Docents Amix Crítix

Mapa mental amb recursos educatius (articles, vídeos i materials didàctics), creat pel grup de docents Amix Crítix, per a reflexionar sobre els conflictes ambientals associats a la sequera que genera. Amix Crítix és un grup de treball de professorat de ciències socials dinamitzat per l’ECP.

RECURSOS AUDIOVISUALS

Jornada de la Pau del Parlament de Catalunya

Gener de 2023

Vídeo de la I Jornada de la Pau del Parlament de Catalunya, co-organitzada per Lafe.cat i l'ICIP el 30 de gener, per reflexionar sobre el paper de la societat civil en la promoció del diàleg i la construcció de pau davant de la invasió de Rússia a Ucraïna. Van participar a la taula de reflexió d'entitats catalanes Albert Caramés (Fundipau), Ana Villellas (ECP), Tica Font (Centre Delàs), Luca Gervasoni (Novact) i Pilar Font (Brigades Internacionales de Pau), amb la facilitació de Montse Santolino (Lafe.cat).

Vídeo vector Ciutadania democràtica i consciència global

Gener 2023

El Departament d'Educació ha publicat un vídeo per donar a conèixer el vector sobre Ciutadania democràtica i Consciència global, transversal a tot el currículum. Entre les nombroses entrevistes del vídeo, s'entrevista a la Cécile Barbeito, investigadora de l'ECP, ressaltant la importància d'abordar temes controvertits que polaritzen la societat.

Guerra a Ucraïna: Balanç del primer any. Propostes per aturar la guerra i de construcció de pau

Febrer 2023

Vídeo de la taula rodona online de balanç de la invasió de Rússia contra Ucraïna i de reptes de construcció de pau, en el marc del cicle "Miradas al mundo" organitzat per l'Institut de la Paz y los Conflictos de la Universitat de Granada el 22 de febrer. Introducció i moderació de José Ángel Ruiz Jiménez (IPAZ) i participació de Tica Font (Centre Delàs d'Estudis per la pau), Kristian Herbolzheimer (ICIP) i Ana Villellas (ECP).

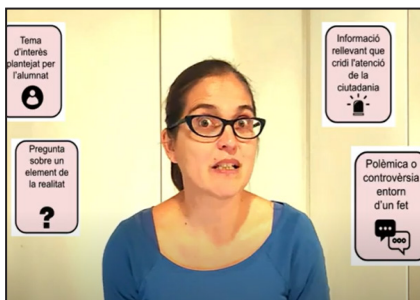
Desafiaments de la cooperació al desenvolupament en temps de guerra (1a part). Març 2023

El percentatge d'Ajut Oficial al Desenvolupament destinat a països en conflicte armat o tensió és molt elevat. ¿Quin reptes suposa això per a la cooperació? Introducció a la Sensibilitat al conflicte realitzada a les jornades “Desafiaments de la cooperació al desenvolupament en temps de guerra”, organitzades per la Càtedra de Cooperación para el Desarrollo UNIZAR, amb la participació de Cécile Barbeito (ECP) i Carmen Magallón (SIP).

Desafiaments de la cooperació al desenvolupament en temps de guerra (2a part). Març 2023

Quin és l'escenari global de conflictes actual i com afecta això a la cooperació internacional? Presentació realitzada a les jornades “Desafiaments de la cooperació al desenvolupament en temps de guerra”, organitzades per la Càtedra de Cooperación para el Desarrollo UNIZAR, amb la participació d'Ivan Navarro (ECP) i María Simón.

Educar en contextos polaritzats. Retrats i propostes des de l'Educació per la Justícia Global. Març 2023

L'informe analitza els graus i els motius de polarització a Catalunya i en especial com aquests afecten a l'entorn escolar. També identifica les oportunitats que ofereix el nou currículum de desplegament de la LOMLOE, i quins són els continguts bàsics, provinents de l'Educació per la Justícia Global, que es poden treballar a l'aula per a prevenir una polarització excessiva. Finalment, fa recomanacions pràctiques de com prevenir la polarització excessiva, sigui en l'àmbit educatiu o altres àmbits.

Després de gairebé nou anys S'acosta el final de la guerra a Iemen? Abril 2023

La guerra al Iemen ha comportat 380.000 morts per combats, fam i malalties, 4 milions de desplaçats, destrucció d'infraestructures en un país ja empobrit. L'acostament entre l'Iran i l'Aràbia Saudita pot facilitar un cessament d'hostilitats per negociar? Què pot fer la comunitat internacional? Anàlisi de Pamela Urrutia a France 24.

FAIG. Com incidir en les causes dels conflictes armats?

Què poden fer els centres escolars per incidir en les causes dels conflictes armats al món? Presentació per Cécile Barbeito del repte dins del marc del projecte Faig impulsat el CESIRE i el Departament d'Educació.

Desaprendre la guerra i prevenir les noves violències Maig 2023

Quin diagnòstic podem fer de la conflictivitat armada actual i dels desafiaments actuals a l'àmbit de la pau i la seguretat? Què ens diu el gènere de les relacions internacionals, la militarització i les guerres? Davant els reptes actuals i futurs, quines propostes de construcció de pau plantejem? Taula rodona organitzada per la Fundació SIP de Saragossa, amb participació d'Ana Vilellas i Mariano Aguirre.

La UE davant el repte de pau a Ucraïna Juny 2023

Davant la invasió de Rússia contra Ucraïna i l'evolució del conflicte armat, quines perspectives de resolució del conflicte hi ha? Quines recomanacions es poden plantejar a la UE en relació a reptes per la pau des de diferents dimensions? Taula rodona organitzada per Europa en Suma, amb participació de l'Ana Vilellas (ECP), Carlos Umaña (ICAN), Mercedes Guinea (UCM) i Ruth Ferrero (UCM).

Controvèrsia a l'aula Estrenat al juliol 2023

Documental "Controvèrsia a l'aula", que mostra l'experiència i els reptes d'abordar temes controvertits a dos centres educatius (l'Escola de primària Torres Jonama de Palafrugell i l'Institut Ca N'Oriac de Sabadell). El documental ha estat produït per l'ECP i Fora de Quadre amb el suport de l'ACCD. Va ser estrenat al canal de televisió Betevé (programa DOC's, juliol de 2023) i va rebre el Premi de Civisme Serra i Moret al millor Treball Pedagògic 2023. (55').

Postgrau de Cultura de Pau

Vídeo explicatiu del postgrau de Cultura de Pau de l'ECP, amb testimonis de l'alumnat i aportacions dels coordinadors del curs.

II Seminari en Educació per a la Justícia Global: Universitat i construcció de pau. Octubre de 2023

3ª sessió del Seminari en Educació per a la Justícia Global, impulsat per la Fundació Autònoma Solidària (UAB). Amb la participació de María Vilellas

Taula “Reptes per la pau avui, una mirada intersectorial” Novembre 2023

Taula inaugural de les Jornades “Reptes per a construir la pau” celebrada en motiu de la 25ª edició del Postgrau de Cultura de Pau. A la taula, sobre els reptes per la pau, hi han participat Carla Canal, tècnica de coherència de polítiques de l'Ajuntament de Barcelona; Kristian Herbolzheimer, director de l'ICIP-Institut Català Internacional per la Pau, Oscar Mateos Martín, Acadèmic i Coordinador del grup de recerca Globalcodes; Mariano Flores, Co-coordinador d'Edualter; i Laura Dulce Romero, Periodista. Modera la taula Ana Vilellas, investigadora de l'Escola de Cultura de Pau.

Conversatori: “Israel i Palestina: anàlisi i lliçons en clau de pau” Desembre de 2023

Espai de diàleg sobre la crisi a Gaza entre la investigadora de l'ECP Pamela Urrutia i el politòleg i analista en temes de conflictes i pau, Jordi Armadans. Organitzat per En-Raonar.

FORMACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I INTERVENCIÓ

POSTGRAU EN CULTURA DE PAU

Durant l'any 2023, l'ECP ha organitzat, entre d'altres activitats formatives, la vint-i-tresena edició de la Diplomatura de Postgrau en Cultura de Pau, amb 15 alumnes inscrits a tot el curs, i 1 alumna del programa de protecció de Defensores de drets humans. D'aquestes 16 participants, 11 han estat dones i 5 homes de 6 nacionalitats diferents (Espanya, Mèxic, Moçambic, Xile i Brasil). Un total de 5 alumnes (3 dones i 2 homes) han fet pràctiques amb diferents entitats que promouen la pau. Al llarg de totes les edicions del postgrau s'han format més de 700 persones de diferents països i trajectòries.

El Postgrau, de 240 hores lectives, s'estructura en tres blocs: Fonaments de l'educació i la investigació per la pau; Anàlisi dels conflictes armats i altres violències; i Construcció de pau.

L'edició de 2022-2023 ha comptat amb la participació de 43 experts i acadèmics – 22 homes, 21 dones– de reconegut prestigi:

- **Aguirre Ernst, Mariano.** Periodista i analista de política exterior expert en conflictes internacionals, consolidació i manteniment de la pau.
- **Alija, Rosa Ana.** Doctora en Dret. Professora de Dret Internacional Públic a la Universitat de Barcelona, especialitzada en dret Internacional dels Drets Humans i justícia en transició.
- **Andreu Monsech, Neus.** Facilitadora grupal, individual i per parelles, formadora i consultora organitzacional de la cooperativa Fil a l'Agulla.
- **Armadans i Gil, Jordi.** Politòleg, periodista i analista en temes de seguretat, conflictes, militarisme, desarmament i cultura de pau. Director FundiPau (Fundació per la Pau).
- **Arteta Dávila, Yezid.** Diplomata en Cultura de Pau. Investigador del conflicte i el procés de pau

colombià, i consultor de diverses organitzacions internacionals per al desarmament de grups armats.

- **Barbeito Thonon, Cécile.** Politòloga. Investigadora de l'Escola de Cultura de Pau especialitzada en sensibilitat al conflicte.
- **Barrientos, Andrés.** Mestre d'educació física, llicenciat en ciències de l'activitat física i esportiva, entrenador d'hoquei i coach esportiu.
- **Bartrolí, Neus.** Mestra. Màster en Artteràpia. Diplomada en Cultura de pau i en Salut Mental en Situacions de Violència.
- **Bondia, David.** Doctor en Dret i Professor de Dret Internacional Públic a la Universitat de Barcelona. Des de l'any 2015 és president de l'Institut de Drets Humans de Catalunya.
- **Caireta Sampere, Marina.** Formadora i investigadora del Programa d'Educació per a la Pau de l'Escola de Cultura de Pau.
- **Calvet, Elisenda.** Professora de Dret Internacional Públic al Departament de Dret Penal i Criminologia, Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals de la Universitat de Barcelona (UB).
- **Casanovas, Xavier.** Matemàtic, màster en Administració i Direcció d'Empreses, i membre de la Plataforma per una Fiscalitat Justa, Ambiental i Solidària.
- **Díaz, Francisco.** Especialista en negociació de conflictes complexos i construcció de pau. Integrant del Standby Team of Senior Mediation Advisers (2020)
- **Domínguez, Itxaso.** Professora en la Universidad Carlos III de Madrid. Doctora en Estudios Árabes e Islámicos en la UAM. Treballa en 7amleh, organització per a la defensa dels drets digitals palestins.
- **Helga Flantermersky.** Doctora en psicologia social. Coordinadora de l'organització Mujer Diáspora

- **Giró, Xavier.** Professor de Periodisme Polític de la UAB. Director del grup de recerca Observatori de la Cobertura de Conflictes (OCC).
- **García, Nacho.** Llicenciat en Ciències Exactes, especialitat d'Astronomia. Membre de Garúa. Formador i facilitador de processos amb accent ecosocial i protecció dels drets humans.
- **González Bustelo, Mabel.** Assessora de l'Àrea de Construcció de la Pau de IECAH.
- **Grasa, Rafael.** Doctor en Filosofia i professor de Relacions Internacionals de la UAB. Expresident de l'Institut Català Internacional per la Pau (2008-2016).
- **Herzbolheimer, Kristian.** Màster en Construcció Internacional de Pau de l'Institut Kroc. Director de l'Institut Català Internacional per la Pau.
- **López Fernández, Lola.** Comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat de l'Ajuntament de Barcelona. Africanista, investigadora i directora del Centre d'Estudis Africans i Interculturals (CEA).
- **Mateos, Oscar.** Doctor en Relacions Internacionals, professor a la Universitat Ramon Llull. Membre del Grup d'Estudis Africans (GEA) de la Universitat Autònoma de Madrid.
- **Martín Beristain, Carlos.** Doctor en Psicologia de la Salut. Ha treballat en projectes de suport psicosocial o de recuperació de la memòria històrica a diferents països.
- **Mayayo i Artal, Andreu.** Catedràtic d'Història Contemporània i Món Actual de la Universitat de Barcelona i director del Centre d'Estudis Històrics Internacionals-Pavelló de la República.
- **Navarro Milián, Iván.** Doctor en Relacions Internacionals i Estudis Africans. Membre de el Grup d'Estudis Africans (GEA) de la Universitat Autònoma de Madrid, del col·lectiu Africaye.org.
- **Negredo, Oscar.** Coordinador del Servei de Mediació Comunitària i del Servei de Suport a les Comunitats veïnals de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.
- **Sonia París.** Doctora per la Universitat Jaume I de Castelló i professora en el àrea de Filosofia del Departament de Filosofia i Sociologia
- **Pérez Barranco, Carlos.** Activista antimilitarista, integrant del MOC València. Expert en noviolència.
- **Pinyol Jiménez, Gemma.** Politòloga, directora de migracions en Instrategies i investigadora associada del GRITIM-UPF. És Experta del Consell d'Europa en el marc del Projecte de Ciutats Interculturals.
- **Pozo, Alejandro.** Doctor en Pau i Conflictes, professor de la Universitat Ramon Llull, investigador del Centre Delàs i analista de Metges Sense Fronteres.
- **Rivera, Marta.** Professora d'Investigació a INGENIO (CSIC-UPV), doctora en Veterinària (Universitat de Còrdova) i doctora en Sociologia (Universitat Autònoma de Barcelona).
- **Rios, Paul.** Coordinador de la ja dissolta xarxa ciutadana per l'acord i la consulta al País Basc, Lokarri. Facilitador de processos de diàleg entre actors enfrontats a Euskadi.
- **Royo, Josep M^a.** Politòleg. Investigador de l'Escola de Cultura de Pau especialitzat en pau i conflictes a l'Àfrica subsahariana. Membre del Grup d'Estudis Africans (GEA) de la Universitat Autònoma de Madrid i del col·lectiu Africaye.
- **Ruiz-Giménez Arrieta, Itziar.** Llicenciada en Dret i Ciències Polítiques. Doctora en relacions Internacionals. Professora de Relacions Internacionals i Estudis Africans a la Universitat Autònoma de Madrid (UAM).
- **Toledo, Patsilí.** Doctora en Dret Públic, diplomada en Drets Humans de les Dones. Professora associada del Departament de Dret de la Universitat Pompeu Fabra. Integrant del Grup de Recerca Antigona de la UAB.
- **Truñó, Maria.** Politòloga. Comissionada d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona
- **Urgell, Jordi.** Politòleg, Màster en Relacions Internacionals i Integració Europea. Investigador

i Sotsdirector de l'Escola de Cultura de Pau especialitzat en pau i conflictes a l'Àsia Oriental, Sud-est Asiàtic i Amèrica Llatina,.

- **Urrutia, Pamela.** Màster en Relacions Internacionals, Llicenciada en Ciències de la Informació / Periodisme Investigadora del de l'Escola de Cultura de Pau especialitzada en pau i conflictes al nord d'Àfrica i Orient Mitjà amb perspectiva de gènere.
- **Vargas Collazos, Mònica.** Doctora en Sostenibilitat per la Universitat Politècnica de Catalunya, M.A. del Centre d'Investigacions i Estudis Superiors en Antropologia Social (CIESAS – Mèxic), Llicenciatura en Sociologia a la Universitat de Ginebra (Suïssa).
- **Vasallo, Brigitte.** Escriptora, formadora, docent en diferents universitats, consultora, activista LGTB i feminista.

- **Vidal, Carles.** Llicenciat en Periodisme. Ex formador de l'Escola de Cultura de Pau de la UAB. Autor, actor i guionista, ha format grups de joves i adults en teatre com a intervenció social i de l'oprimit.
- **Villellas, Ana.** Màster en Política Internacional i Europea. Llicenciada en Ciències de la Comunicació. Investigadora de l'Escola de Cultura de Pau especialitzada en conflictes i processos de pau a Europa, Caucas i Àsia central.
- **Villellas, Maria.** Politòloga, Màster en Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania. Investigadora de l'Escola de Cultura de Pau. Especialista en l'anàlisi de la dimensió de gènere en la construcció de la pau.

PARTICIPACIÓ EN ALTRES ESTUDIS DE GRAU I TERCER CICLE

Durant el 2023 investigadors i investigadores de l'ECP han participat com docents en diversos estudis d'ensenyament superior:

- Màster en Globalització, Desenvolupament i Cooperació coorganitzat per la UB, la Fundació Món-3 i la Fundació Solidaritat UB. Josep Maria Royo, Jordi Urgell i Iván Navarro.
- Màster en Relacions Internacionals, Blanquerna, URL. Jordi Urgell.
- Máster de Formación Permanente Interuniversitario en Políticas y Prácticas para un Desarrollo Humano Sostenible. Universidad Pablo de Olavide, Universidad de Córdoba i Universidad de Sevilla. Iván Navarro.
- Màster Universitari en Formació de Professorat d'Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament d'Idiomes, UAB. Marina Caireta i Cécile Barbeito.
- Grau en Relacions Internacionals, Blanquerna, URL. Jordi Urgell.
- Grau d'Estudis Socioculturals de Gènere, UAB. Pamela Urrutia.
- Grau en Relacions Internacionals de la UOC. Iván Navarro.
- Diplomado Cultura de Paz con Enfoque Psicosocial de la UNICA (Universidad Católica de Nicaragua) a Managua. Marina Caireta i Cécile Barbeito.

PARTICIPACIÓ EN CURSOS, TALLERS, JORNADES I CONGRESSOS

Durant el 2023, l'equip de l'ECP ha participat en un total de 44 conferències, cursos, jornades i congressos, majoritàriament a Catalunya, d'abast local o internacional.

31.01.23. Presentació del llibre "Cultura de Paz en el Deporte" per part dels seus autors, la investigadora de l'ECP Marina Caireta i Andres Barrientos, que van explicar la seva metodologia i pràctica per a la transformació de conflictes en el món escolar. L'acte es va organitzar en el marc del DENIP (Dia Escolar per la Noviolència i la Pau) i hi van assistir prop de 40 persones del món de l'educació esportiva.

01-10.02.23. Formació en Provenció al Diplomado Cultura de Paz con Enfoque Psicosocial de la UNICA (Universidad Católica de Nicaragua) a Managua, Nicaragua, a càrrec de Marina Caireta. (16h, 30 participants)

Febrer. L'ECP va participar a la formació virtual "Mediació intercultural i construcció de pau", organitzada per Mujer Diáspora, amb una intervenció sobre mediació en la construcció de la pau.

10.03.23. La investigadora Pamela Urrutia va participar en representació de l'ECP a la sessió "Civil Society Dialogue Network NGO Roundtable Meeting" organitzada per la European Peacebuilding Liaison Office (EPLO), l'Institute for Integrated Transitions (IFTI) i el Institut Català Internacional per la Pau (ICIP). A la reunió, que va tenir lloc a la Casa de la Convalescència de Barcelona el 10 de març, van assistir representants d'organitzacions de la xarxa AIPAZ.

21 i 28.03.23. Participació de Iván Navarro Milián i Cécile Barbeito Thonon al "Forum 2023. Desafiaments de la cooperació al desenvolupament en temps de guerra", organitzat per la Càtedra de

Cooperació al Desenvolupament de la Universitat de Saragossa.

29.03.23. Les investigadores Ana Villellas i Pamela Urrutia van realitzar una sessió de formació i treball amb el títol “Kurdistan – Turquia – Síria: conflictes i reptes de pau” dirigida a personal tècnic de l’ACCD, per enfortir capacitats d’anàlisi sobre els conflictes que afecten a la població kurda i al conjunt de la regió, amb perspectiva de gènere i de construcció de pau. Sessió presencial i online (1h30’, 22 persones).

28.04.23, 03.05.23, 04.05.23 i 26.04.23. Contacontes “El conte de la Pau” i “L’enemic” per part de Marina Caireta i Cécile Barbeito a les biblioteques Manel Vila Dalmau (Tossa de Mar), Biblioteca La Muntala (Sant Vicenç de Montalt) i Biblioteca Joan Rigau i Sala (Vidreres). Contacontes per practicar petites accions de pau en el dia a dia, en el marc de la iniciativa “Llegir els conflictes, crear la pau” de Biblioteques Sense Fronteres, impulsada per l’ACCD i del Departament de Cultura.

26.04 i 17.05.23. Formació per a la millora del projecte de convivència, per part de Marina Caireta i Andrés Barrientos, a l’IES Manuel Blancafort (La Garriga). Assessorament a l’equip de professorat i a la comissió de convivència del centre per revisar i millorar el seu Projecte de Convivència.

08.05.23. Xerrada “Com acaben les guerres?”, a càrrec de Jordi Urgell, a la Biblioteca Francesc Boix de Barcelona, en el marc del cicle “Construint la Pau, més enllà de l’absència de violència” organitzat per Biblioteques de Barcelona i l’ICIP.

12.05.23. Presentació de l’Ana Villellas sobre conflictivitat armada actual des d’una perspectiva de gènere feminista a la taula rodona “Desaprendre la guerra”, organitzada pel Seminario de Investigación por la Paz (SIP) de Saragossa, en el marc del seu cicle de conferències de 2023.

13.05.23. Participació de l’Ana Villellas a l’espai de discussió i aprofundiment de debat intern del Seminario de Investigación por la Paz (SIP) de Saragossa, en el marc del seu cicle de conferències de 2023 i en complementarietat amb la taula rodona oberta del 12.05.23. (3h)

18.05.23. Xerrada “El repte d’educar per la pau” per part de Marina Caireta al Centre Cívic Torre Llobeta, de Barcelona, en el marc del cicle de xerrades ArgumentaBCN, vivim en conflicte: construir la pau dia a dia. Acte amb format de conversa-xerrada de Marina Caireta i Andrés González i moderat per Marta Batalla.

23 i 30.05.23 i 12 i 19.05.23. Tallers “practiquem la comunicació no violenta”, a càrrec de Marina Caireta i Cécile Barbeito, a la Universitat Autònoma de Barcelona. Formació de 8h adreçada a desenvolupar capacitats de comunicació no violenta entre el personal no docent de la UAB.

21.05.23-06.06.23. Formacions en temes de sensibilitat al conflicte, despolarització i imatge de l’enemic adreçades a docents i treballadors comunitaris per a fomentar el treball comunitari per la convivència, en col·laboració amb l’Hermanamiento Zaragoza con León, en el marc d’un projecte finançat per AECID. (22h, 45 participants).

15.06.23. Participació de Pamela Urrutia a la taula rodona “Dret a la Pau” a Igualada, en el marc de les activitats commemoratives del 75 aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans organitzades per la Generalitat de Catalunya. L’acte, amb participació també de representants de l’ICIP, el Centre Delàs i CIDOB, estava organitzat pel departament d’Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

1.07.23. Cécile Barbeito va participar a la XXII Jornada de Competències Bàsiques organitzada

pel Departament d'Educació a la taula rodona “Els vectors del currículum: escola d'avui, societat del futur” per aportar pistes sobre com incorporar el Vector de Ciutadania en la docència. (45 minuts de taula rodona, amb la participació de 250 docents).

3-5.07.23. Curs “El conflicte és Vida. Educar per a la Pau des de la convivència quotidiana a la consciència global”, a càrrec de Marina Caireta i Cécile Barbeito, en el marc de l'Escola d'Estiu Rosa Sensat. Formació sobre coneixement de recursos i plantejaments per educar per a la vida (continguts de ciutadania, temes controvertits) des de la vida (conflicte, convivència i relacions al centre) (12h presencials i 3h de treball personal).

15.07.23. L'ECP va facilitar la formació “Transformació de conflictes en activitats esportives” als equips educatius del programa de casals d'estiu Temps de Joc, adreçats a infants en situació de risc de Barcelona. Els casals estan impulsats per la Fundació Esport i Educació de Barcelona (FEEB) i la formació s'ha realitzat amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona (4h, 18 participants).

18.07.23. L'ECP va presentar recursos d'Educació per la justícia global sobre pau i sostenibilitat ambientat davant de 29 representants d'organitzacions de la societat civil i d'agències de joventut de països membre del Consell d'Europa, de cara a aportar continguts per la Global Education Week 2023 impulsada pel North-South Center del Consell d'Europa, i que es celebra al setembre amb el títol “Peace for the planet: a planet for peace”. (2h)

04-05.09.23. L'ECP va realitzar una formació de professorat a l'Escola de la Concepció (Barcelona) per a promoure la convivència a la seva escola. (4h, 12 docents participants).

06.09.23. Xerrada-col·loqui “Resolució de conflictes: el cas d'Ucraïna” al Museu d'Art de Cerdanyola del Vallès, a càrrec d'Ana Vilellas, sobre l'evolució i impactes de la invasió i guerra a Ucraïna i els reptes de pau. Acte organitzat per l'associació La Constància Factoria Cultural (1h30', 35 persones).

20.09.23. Formació “Eines per l'abordatge del conflicte comunitari” a entitats del Pla Comunitari de La Marina, Barcelona, en estratègies de resolució de conflictes i comunicació no violenta. Formació a càrrec de Cécile Barbeito (2h).

20.09.23. Sessió introductòria sobre Reptes des de la perspectiva de gènere a Palestina a integrants de WILPF Espanya, per part de la investigadora de l'ECP Pamela Urrutia, en el marc d'una col·laboració sota el projecte “Protecció integral des de la perspectiva de gènere de les dones exposades a violències múltiples (Cisjordània, Palestina)” liderat per Hèlia Dones.

21.09.23. Ponència “Importància i reptes de l'educació per a la pau. Una mirada autocrítica”, per part de Cécile Barbeito, amb reflexions sobre les aportacions i límits de l'educació per a la pau i adreçada a l'estudiantat del Màster i Doctorat en Estudis Internacionals de Pau, Conflictes i Desenvolupament de la UJI. Acte a l'Escola de Doctorat, UJI, Castelló de la Plana (2h).

29.09.23. Conferència de Marina Caireta i Neus Bartrolí al Màster “Cultura de paz y Educación Integral de la sexualidad dentro de la Escuela”, organitzat per UNFPA (Fons de Població de Nacions Unides) i UNAM (Universidad Autónoma de Nicaragua).

02.10.23. Formació “Eines per afrontar els discursos de polarització”, per part de Cécile Barbeito, per a l'equip de l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG), per orientar les pràctiques comunicatives de l'entitat (2h, 16 participants).

17.10.23. Presentació de María Vilellas sobre el paper de les universitats en la construcció de la pau, en el marc d'una jornada online organitzada per la Fundació Autònoma Solidària, amb presentacions des de diferents institucions universitàries, sobre iniciatives, potencial i reptes en la promoció de la construcció i la cultura de pau. (1h30', online).

17.10.23. Els investigadors de l'ECP Iván Navarro i Josep Maria Royo van realitzar una sessió formativa sobre “Claus, reptes i amenaces de l'onada de cops

d'Estat al continent africà" en el marc dels espais de reflexió i formació per a l'equip tècnic de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) i delegacions a l'exterior de l'ACCD així com membres de la Direcció General d'Acció Exterior de la Generalitat de Catalunya, organitzats per l'ECP amb concertació amb l'ACCD.

18.10.23. Formació "Jenny, un piquito? Abordar temes controvertits a l'aula sense morir en l'intent", a càrrec de Cécile Barbeito, en el marc de les "Capsules Restauratives" de formació de professorat de la Xarxa de Centres Restauratius de L'Hospitalet (2h)

18-19.10.23. La investigadora de l'ECP Pamela Urrutia va participar al Congrés "El futuro de la cuestión palestina 75 anys después de la Nakba" organitzat per la Universitat Complutense de Madrid (UCM) amb la presentació: "Els reptes de l'agenda feminista a Palestina: per una vida lliure de violències".

31.10.23. L'investigador de l'ECP Jordi Urgell va realitzar una sessió formativa sobre "La realitat actual a Amèrica Central" en el marc dels espais de reflexió i formació per a l'equip tècnic de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) i delegacions a l'exterior de l'ACCD així com membres de la Direcció General d'Acció Exterior de la Generalitat de Catalunya, organitzats per l'ECP amb concertació amb l'ACCD.

3.11.23. La investigadora de l'ECP Pamela Urrutia va realitzar la conferència de clausura del VIII "Congreso Carmona Mujer y Derechos Humanos. El legado de Rosario Valpuesta diez años después", organitzat per la Universitat Pablo Olavide de Sevilla, amb una reflexió sobre "Dones palestines i drets humans en temps de catàstrofe".

6.11.23. Formació sobre "Continuïtat i canvi en l'evolució de la conflictivitat internacional: davant d'una nova Guerra Freda?", a càrrec de Josep Maria Royo, per a l'equip de l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG) i orientada a aportar reflexions i eines sobre l'evolució de la conflictivitat internacional

i l'ordre internacional actual, així com el paper de les grans potències dins d'aquest ordre internacional multipolar. (2h)

07.11.23. La investigadora de l'ECP Pamela Urrutia va realitzar una sessió formativa sobre Palestina en el marc dels espais de reflexió i formació per a l'equip tècnic de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD) i delegacions a l'exterior de l'ACCD així com membres de la Direcció General d'Acció Exterior de la Generalitat de Catalunya, organitzats per l'ECP amb concertació amb l'ACCD.

12.11.23. Formació per part de Marina Caireta i Andrés Barrientos a un nou grup de treball de "Cultura de pau a través de l'esport", format per docents i educadors/es per investigar i promoure l'educació per a la pau a través de l'esport, amb professionals de Catalunya, Argentina i altres països llatinoamericans. Activitat formativa reconeguda pel Departament d'Educació de la Generalitat i realitzada gràcies al suport de l'Ajuntament de Barcelona. (2h, online).

14.11.23. En el marc de la Jornada: "Dones i processos de pau" organitzada per la Càtedra UNESCO de Filosofia per a la Pau, de la UJI de Castelló, Maria Vilellas va participar a la taula rodona "Estratègies per a la construcció de la Pau des de la perspectiva de gènere", junt amb Bochra Laghssais (docent), Chloé Meulewaeter (presidenta del IPB-Barcelona) i Manuela Mesa Peinado (Directora de l'Institut Universitari DEMOSPAZ i CEIPAZ).

17.11.23. Participació de Pamela Urrutia a la taula rodona "Diplomàcies de pau davant la nova geopolítica", juntament amb Itziar Ruiz-Giménez (UAM), Carmen Magallón (SIP) i moderació de Jokin Alberdi (HEGOA) a Bilbao en el marc de les jornades "Reptes de la investigació per la pau" de l'Asociación Española de Investigación para la Paz (AIPAZ).

18.11.23. Taller "Experiències STEM des de la mirada de la justícia global", per introduir l'Educació per la justícia Global des de l'àmbit de les STEM a partir d'experiències d'aula. Marina Caireta, Núria Pérez i Oriol Guinart presenten tres situacions d'aprenentatge

dissenyades per EduglobalSTEM (grup de treball de professorat STEM per l'EJG impulsat per l'ECP) per treballar la sostenibilitat, l'escassetat de recursos naturals i les seves implicacions en la societat. En el marc de la jornada "Pràctiques i experiències d'aula emmarcades en el nou currículum" organitzades per l'ICE de la UAB (2h).

18.11.23. Ponència "Sensibilitat al conflicte: riscos i impactes negatius de la Cooperació i l'acció humanitària en contextos de violència", per Iván Navarro, en el marc del "XXI Curs de Cooperació i Solidaritat internacional, Sebastià Colomer i Torrella", que organitza l'entitat Rubí Solidari per analitzar els reptes de la cooperació i la solidaritat internacional en l'actualitat. (1h30').

22.11.23. Conversatori sobre "Israel i Palestina: anàlisi i lliçons en clau de pau", per Pamela Urrutia i Jordi Armadans, a Granollers, organitzat per En-Raonar.

23.11.23. Conversatori "Què està passant? Visions ebrengues d'un món convuls", a Barcelona, entre el investigador de l'ECP Josep Maria Royo i el cap d'internacional del diari ARA, Francesc Millán, en format sopar-tertúlia, per a reflexionar al voltant de la situació actual a nivell internacional.

29.11.23. Tallers "Recursos per a (pensar i) no fer l'idiota", per part de Cécile Barbeito, on s'aborden reflexions i eines de pensament crític i de temes controvertits enfocats a la participació per un món amb justícia global. Formacions a Manresa, en el marc de Jornades organitzades pel programa d'innovació STEAMcat del Departament d'Educació (3h).

4.12.23. Xerrada-taller "Paraules per Comprendre el Món", per Marina Caireta, a la UAB. Activitat adreçada a l'alumnat de la facultat de primer de Ciències de l'Educació que realitzen l'assignatura interdisciplinària per projectes Mirem el Món, amb l'objectiu d'introduir com educar per la cultura de pau. Amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. (2h30')

11, 12 i 19.12.23. Taller "Educar per a la pau i la convivència a secundària", per Cécile Barbeito i Marina Caireta, a la UAB. Vuit tallers adreçats a l'alumnat del Màster de Formació de Professorat d'Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat per introduir al futur professorat en habilitats i estratègies per cuidar de la convivència a l'aula i educar en el conflicte.

Desembre 2023-Abril 2025. Els investigadors de l'ECP Iván Navarro, Pamela Urrutia i Josep Maria Royo participen al Seminario Permanente de Reflexión en el País Vasco sobre los fundamentos teóricos del Nexo Acción Humanitaria, Desarrollo y Paz, organitzat per Ayuda en Acción i Gernika Gogoratuz.

ARTICLES DIVULGATIUS I CONTRIBUCIONS A MITJANS DE COMUNICACIÓ

Durant l'any 2023, l'ECP ha aportat reflexions i anàlisis en 60 entrevistes, articles de divulgació i contribucions en mitjans de comunicació. La presència en premsa ha estat principalment en mitjans escrits (el 57% de les intervencions en premsa han estat mitjans escrits), però també ràdios (36%), i cadenes de TV (7%). El 30% d'aquestes aparicions han estat en mitjans d'àmbit català, el 59% d'àmbit espanyol, i l'11% d'àmbit internacional.

07.01.23 El mapa de los conflictos en 2023, Programa Punto de Fuga, Cadena Ser, amb entrevista a les investigadores de l'ECP María Vilellas i Pamela Urrutia.

07.01.23. Otras Guerras 2023. Punto de Fuga, Cadena Ser.

07.02.23. Número de muertos en terremoto en Turquía y Siria podría llegar a los 20 mil, afirma investigadora Pamela Urrutia. Diario Radio Universidad de Chile.

13.02.23. Dia Mundial de la Ràdio, la ràdio i la pau, con intervenció de Josep Maria Royo. L'Hospitalet Espai de Debat (7.17-11.32)

23.02.23. El reto de explorar opciones de diálogo ante una invasión. El Diario.

23.02.23. Ucrania, un año después. Por Fernando Martín Cubel, con datos de la ECP. El Periódico de Aragón.

27.02.23. Cómo se construye la paz en una guerra. Por Merche Negro, amb declaracions de l'ECP. El Diari.

05.03.23. Transformar conflictos en oportunidades. Podcast La esencia del deporte. Radio 5.

07.03.23. Etiopía, la guerra que nunca te contaron,

amb entrevista a Josep Maria Royo. Universidad de La Laguna.

11.03.23. Los procesos de construcción de paz en África en 2022, per Josep María Royo i Ivan Navarro. Africaye.

13.03.23. Cultura de Pau en l'esport, a les 13:21h. Els matins de Ràdio Estel.

17.04.23. Brújula para orientarse en la crisis de Sudán, per Ivan Navarro. Africaye.

18.04.23. Claves de la escalada de tensión en Sudán, amb entrevista a Ivan Navarro. Programa de Radio Cinco Continentes, Radio 5, RTVE.

19.04.23. ¿Qui són els dos generals que es disputen el poder al Sudan?, amb entrevista a Ivan Navarro. Diario ARA.

21.04.23. ¿Tras casi nueve años, ¿se acerca el final de la guerra en Yemen?, amb participació de Pamela Urrutia. El Debate de France 24.

23.04.23. Extracte entrevista a Ivan Navarro sobre la crisis de Sudán. Noticias24h TVE, 23 de abril.

25.04.23. Podcast: Risc de guerra civil al Sudan: com s'ha arribat fins aquí?, amb entrevista a Ivan Navarro. Diari ARA.

26.04.23. Assetjament escolar: Què passarà si no canviem res. Per Marina Caireta, Andrés Barrientos i Cécile Barbeito. Versió llarga de l'article aquí. Diari de l'Educació.

27.04.23. Sudán, al borde de la guerra civil. Entrevista a Iván Navarro. El Análisis Internacional de Canarias Radio.

17.05.23. Casi 40 procesos buscaron la paz en 2022. La Marea, per Patricia Simón.

20.05.23 La Nakba de los Khalidi. Cadena Ser, Punto de Fuga, amb entrevista sobre negociacions de pau al món.

22.05.23. Mundo: La paz también tiene quien la defiende. Política Exterior. Informe semanal núm 1324.

25.05.23. “El feminismo promueve una noción más amplia de paz”. Heraldo de Aragón, amb entrevista a Ana Villellas.

13.06.23. Grandes lagos ¿a las puertas de una tercera guerra congoleña? Africaye, per Josep Maria Royo.

15.06.23. El deterioro de las transiciones políticas sudanesas amenaza la estabilidad de la región. Africaye, per Ivan Navarro.

01.06.23. 39 procesos de paz desafían a las guerras en todo el mundo. Vatican News. (en anglès, castellà, francès i italià)

08.07.23, 09.07.23 y 02.09.23. Emissió al programa Doc's de Betevé del documental “Controvèrsia a l'Aula”. Fora de Quadre. produït per l'ECP i amb suport de l'ACCD.

13.07.23. El conflicte armat a Sudan. Radiotelevisió de les Illes Balears, amb entrevista a Iván Navarro Milián

14.07.23. Así dejamos el mundo antes de irnos de vacaciones. Cadena Ser, Amb dades de conflictivitat de l'informe Alerta 2023.

14.07.23. Entrevista sobre la conflictivitat armada al món. María Villellas al programa Punto de Fuga de la Cadena Ser amb motiu del llançament de l'informe Alerta 2023.

15.07.23. Informatiu Cap de Setmana. Radiotelevisió de les Illes Balears, amb entrevista a Iván Navarro sobre la crisi política a Sudan (min 37:58)

24.07.23. Les conclusions de l'informe Alerta 2023. Informatiu IB3. Radiotelevisió de les Illes Balears, amb entrevista a Josep Maria Royo (min 27:17).

25.07.23. ¡Alert 2023! Report on conflicts, human rights and peacebuilding. Reliefweb.

31.07.23. L'evolució de la conflictivitat i els processos de pau. Programa Dilo Fuerte. UVE Radio, entrevista de Luisa María Calderón a Josep Maria Royo

16.08.23. Es urgente fortalecer la asistencia humanitaria en un mundo en crisis. Comunicat de premsa de la Coordinadora estatal d'ONGD, amb dades de l'informe Alerta.

17.08.23. 5 escenaris de risc al món que convé seguir de prop. Xarxanet, amb dades de l'Alerta 2023 de l'ECP.

18.08.23. La mitad de las guerras del mundo están en África, donde se ha disparado un 22% la violencia yihadista en el último año. Eldiario.es, per Josep Maria Royo.

25.08.23. Els cops d'estat a Àfrica subsahariana. Entre Avui i Demà. Informatiu IB3. Radiotelevisió de les Illes Balears, amb entrevista a Iván Navarro Milián (min 1:27:10).

07.09.23. Cécile Barbeito: “Podem tenir pensament crític, però si no hi ha emoció, és difícil arribar a l'acció”. Entrevista d'Ana Basanta. Educa Barcelona-Diari de l'Educació.

12.09.23. “Ana Villellas: “difícilment els conflictes tenen sortida militar, cal una negociació acceptable per les parts”. Cerdanyola Info.

05.10.23. Vulnerabilidad exponencial. Pamela Urrutia, Alternativas Económicas.

12.10.23. Gaza al límit i nou govern de Netanyahu. Entrevista a Pamela Urrutia, El Matí de Catalunya Ràdio.

17.10.23. Caixa d'Eines per transformar els conflictes i minimitzar la violència i l'assetjament escolar. Per Cécile Barbeito, Senderi.

17.10.23. Gaza i la ficció de procés de pau. Pamela Urrutia, a Nationalia

21.10.23. Primer contingent d'ajuda humanitària a Gaza. Amb entrevista a Pamela Urrutia, Informatiu RTVE.

23.10.23. Israel-Palestina: la difícil senda d'una pau definitiva. Amb entrevista a Pamela Urrutia, revista El Temps.

26.10.23. Per què hi ha guerres de primera i guerres de segona? Catalunya Migdia - Catalunya Ràdio. Amb entrevista a Josep Maria Royo

26.10.23. Sobre la catastròfica situació a Gaza i la petició de renúncia al secretari general de l'ONU per part d'Israel. (minut 11). Pamela Urrutia, Aquí Catalunya, Cadena Ser.

13.11.23. ¿Por qué seguimos hablando de violencia sexual contra las mujeres en los conflictos?. Per Lourdes Romero Armenteros. esglobal. Amb entrevista a María Villellas.

22.11.23. Etiòpia, un any després de la signatura de l'acord de pau a Tigre. Per Josep Maria Royo a Nationalia

23.11.23. Claves para entender Palestina. Reenfoca2. Amb entrevista a Pamela Urrutia.

24.11.23. Pacto entre Israel y Hamás: la fragilidad de una tregua en medio del conflicto. France 24. Amb entrevista a Pamela Urrutia.

16.12.23. Txad, enfront un referèndum constitucional que perpetua la dinastia Déby. Per Josep Maria Royo, Africaye.

28.12.23. Spanish university research shows Africa leads in armed conflict. DefenceWeb.

31.12.23. El ranking que avergüenza a la humanidad: estos diez conflictos aterrorizarán a la población civil en 2024. Per Danilo Albín, Público. Amb dades de l'ECP.

L'ECP A LES XARXES SOCIALS

L'ECP està present a diferents xarxes socials. Durant 2023 vam difondre informació sobre la nostra recerca i activitats a:

Facebook 2.835 seguidors/es

Twitter 6.237 seguidors/es

Instagram 1.000 seguidors/es

Linkedin 1.000 seguidors/es

INTERVENCIÓ

PREVENCIÓ, TRANSFORMACIÓ DE CONFLICTES I CONSTRUCCIÓ DE PAU

PALESTINA

- L'ECP ha donat suport i ha difós els posicionaments institucionals de la UAB, la Fedecat, i la Coordinadora de ONG i AIPAZ juntament amb Amnistia Internacional i Futuro en Comú, entre d'altres. A més, l'ECP ha participat en accions d'incidència centrades en la demanda de cessament immediat de la violència, la protecció de civils i l'embargament d'armes.
- Participació en reunions periòdiques del grup Palestina de la Coordinadora de ONGD en representació d'ECP i AIPAZ. Coordinació d'activitats de sensibilització i incidència amb organitzacions de humanitàries, de justícia global i pau a nivell estatal.
- En representació de l'ECP i d'AIPAZ, la investigadora Pamela Urrutia va participar el 30 d'octubre en una reunió d'entitats de pau i acció humanitària amb parlamentaris dels diferents grups polítics del Congrés dels Diputats davant l'escalada de violència a Palestina i Israel, amb la intenció de subratllar la urgència de respostes polítiques que posin en el centre la protecció de la població civil, l'accés d'ajuda humanitària i el cessament de la violència.
- L'Escola de Cultura de Pau va fer un recull de recursos incloent articles i informes per contribuir a l'anàlisi de context, així com materials educatius i posicionaments institucionals sobre els darrers esdeveniments. Alguns d'aquests recursos han estat recollits a bancs de recursos sobre el conflicte com el recull d'articles sobre Orient Mitjà de l'ICIP, el Butlletí de la Coordinadora d'ONGs Solidàries de Girona, o la pàgina de recursos didàctics de la comunitat Palestina.

MÈXIC

- L'ECP va mantenir reunions amb representants de l'ONG mexicana Centro de Derechos Humanos Fray Bartolomé de Las Casas i també de la coordinadora d'entitats Espacio OSC (Espacio de Organizaciones de la Sociedad Civil para la Protección de Personas Defensoras de Derechos Humanos y Periodistas), en el marc de les gires d'incidència política que ambdues van dur a terme a Europa durant el mes de setembre. En la mateixa línia, en el marc d'un projecte amb Taula per Mèxic, el mes de novembre Jordi Urgell va participar a un viatge d'incidència política i formació organitzat per la Plataforma por la Paz y los Derechos Humanos México – Unión Europea.

FILIPINES

- L'Escola de Cultura de Pau, a través de Jordi Urgell, va seguir participant a les reunions i activitats del Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict en l'acompanyament de les converses de pau entre el Govern de Filipines i el Front Nacional Democràtic de Filipines.

UCRAÏNA

- Amb motiu del primer any de la invasió d'Ucraïna, l'ECP va donar suport a la carta "Hablemos de cómo contruir paz" dirigida al president Pedro Sánchez i impulsada per la Coordinadora estatal d'ONGs pel desenvolupament. L'ECP va continuar implicada en accions de sensibilització i recerca sobre Ucraïna.

NICARAGUA

- Per tal d'incidir en la despolarització a Nicaragua, l'Escola de Cultura de Pau ha promogut diverses intervencions en col·laboració amb l'Hermanamiento Zaragoza con León, en el marc d'un projecte finançat per AECID. Una de les intervencions ha estat participar en la definició dels continguts i la identificació de professorat per a la creació d'un curs d'especialització a la UNICA, Universidad Católica de Nicaragua, a Managua. Un cop creada l'especialització, l'equip de l'ECP va formar presencialment a l'alumnat de l'especialització: Marina Caireta va dinamitzar una formació al febrer 2023 sobre provenció i Cécile Barbeito facilitar sessions de formació sobre sensibilitat al conflicte, despolarització i imatge de l'enemic al maig i juny 2023 a Managua (al diploma d'especialització i a sessions extres de capacitat de personal d'ONGs). Les formacions s'han adreçat a docents i treballadors comunitaris en eines pel treball comunitari per la convivència.

100 països, demanant la participació i lideratge plens, igualitaris, significatius i segurs de les dones en la construcció de la pau, com estableix l'agenda dones, pau i seguretat. També es va fer arribar la carta al Govern d'Espanya i la seva representació davant Nacions Unides

- La investigadora María Villellas va participar el 5 de setembre a una reunió de la Red Iberoamericana de Mujeres Mediadoras amb una presentació sobre l'experiència de la Mediterranean Women Mediators Network.
- La investigadora María Villellas va presentar una ponència sobre la situació actual de l'Agenda Dones, Pau i Seguretat, el 6 de setembre, a la reunió del Grupo Consultivo II Plan Nacional de Acción de Mujeres, Paz y Seguridad, convocada pel Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació.
- L'ECP va contribuir amb recomanacions i aportacions al Informe final del II Plan Nacional de Acción de Mujeres, Paz y Seguridad (desembre de 2023), que van quedar incloses al text final de l'informe.

DIMENSIÓ DE GÈNERE EN LA CONSTRUCCIÓ DE PAU

- En el marc del debat obert al Consell de Seguretat de Nacions Unides sobre l'Agenda dones, pau i Seguretat, l'ECP va participar a la reunió convocada per UN Women, Expert Group Meeting: Women's Participation in Peace Processes. A la reunió es van compartir els resultats en matèria de participació de les dones a negociacions de pau recollits a la publicació de l'ECP, Negociaciones de Paz. Análisis de Tendencias y Escenarios. La reunió va tenir lloc el 24 d'octubre. A més, l'ECP es va afegir a la carta del NGOWGWPS adreçada al Consell de Seguretat per 617 organitzacions de

TRANSVERSALITZACIÓ DE L'EDUCACIÓ PER LA PAU

- Justícia global a graus d'Educació. Per tal de promoure l'Educació per la Justícia Global als graus d'Educació de la UAB, l'ECP va participar l'1 de març a la reunió de coordinació del Grup d'Interès en Educació per a la Justícia Global d'aquesta Facultat. A la reunió s'hi va presentar el mapatge d'experiències d'Educació per la Justícia Global de la Facultat, i es van formular i prioritzar propostes per a seguir incidint en aquest objectiu.

- El Catàleg de Recursos d'Educació per la Justícia Global, elaborat per LaFede –xarxa d'organitzacions per la Justícia Global–, per a ser utilitzats en espais educatius inclou recomanacions de diversos materials didàctics de l'Escola de Cultura de Pau.
- L'ECP ha participat en la definició dels criteris d'avaluació de la Competència Ciutadana (CC) per l'Educació bàsica (primària i ESO) del currículum actual (LOMLOE). El document final, publicat pel Departament d'Educació, es pot consultar aquí.
- Esports i pau: L'ECP ha promogut la creació d'un nou grup de treball de docents i educadors/es per investigar i promoure l'educació per a la pau a través de l'esport. Es tracta d'un grup mixt entre professionals de Catalunya, Argentina i altres països llatinoamericans. El grup es va iniciar el 12 de novembre de 2023, amb una activitat formativa a càrrec de Marina Caireta i Andrés Barrientos i reconeguda pel Departament d'Educació de la Generalitat i realitzada gràcies al suport de l'Ajuntament de Barcelona
- Del 12 al 18 de novembre, l'ECP va participar d'una formació sobre facilitació de temes controvertits en el marc del projecte Erasmus + “Participation Needs (nonviolent) Debate”, amb educadors d'Itàlia, Ucraïna i Estat espanyol. La formació, a Itàlia, està impulsada per l'entitat Centro Studi Sereno Regis.
- Al 2023-2024 la Diplomatura de postgrau en cultura de pau va complir 25 edicions. Des del 1999, més de 700 alumnes s'han format en construcció de pau i n'han multiplicat els seus efectes. Els reptes als quals dona resposta el Postgrau –els conflictes armats, les diferents formes de violència estructural i cultural, l'assetjament escolar, els conflictes, les discriminacions de gènere i racials, la

crisi ambiental– són encara molt vigents i fan necessàries més diplomatures i més promocions d'alumnat compromès amb la pau. En el marc dels 25 anys de Diplomatura, l'ECP va organitzar la Jornada “Reptes de la construcció de pau” l'11 de novembre, amb diverses activitats i participació d'alumne de diferents promocions

COL·LABORACIÓ AMB XARXES I ACTORS NACIONALS I INTERNACIONALS

L'ECP és membre de 8 xarxes internacionals, estatals i locals com a entitat. Alguns membres de l'ECP, també, participen en xarxes relacionades amb la pau a títol individual:

- Alianza por el desarme nuclear
- Associació Espanyola d'Investigació per a la Pau (AIPAZ)
- Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict (GPPAC, Holanda)
- Grup d'Estudis Africans de la Universitat Autònoma de Madrid (GEA) (Iván Navarro i Josep Maria Royo)
- Foro de Investigación sobre el Mundo Árabe y Musulmán (FIMAM) (Pamela Urrutia)
- International Peace Bureau (IPB)
- International Peace Research Association (IPRA)
- Women's International League for Peace and Freedom (María Vilellas, Pamela Urrutia)
- Organitzacions per a la Justícia Social (LaFede.cat)
- Xarxa Mediterrània de Dones Mediadores (María Vilellas)

AIPAZ

- La implicació a AiPAZ ha estat continuada, mitjançant la participació a les reunions de la seva Junta Directiva al llarg de l'any, a l'assemblea ordinària, fent seguiment dels projectes impulsats per la xarxa de centres de recerca.
- L'ECP ha participat a les Jornades d'AIPAZ 2023 celebrades a Bilbao el 16 i 17 de novembre. La investigadora Pamela Urrutia va representar a l'ECP a l'assemblea general d'AIPAZ i als diferents espais de reflexió de les jornades "Reptes de la investigació per a la pau: drets, extremismes, guerres, capacitats humanes i intel·ligència artificial". També va participar a la taula III "Diplomàcia per la pau a la nova geopolítica", juntament amb Itziar Ruiz-Giménez (UAM), Carmen Magallón Portolés (SIP) i amb la moderació de Jokin Alberdi Bidaguren (HEGOA).

LAFEDE.CAT

- L'Eix de Pau i Noviolència de la Lafede.cat, on la participació de l'ECP és rellevant, va estar especialment actiu durant 2023. La reflexió al voltant del paper que duu a terme el Consell Català de Foment de la Pau i la decisió d'engegar un Fòrum Català per la Pau va concentrar bona part de la feina, en un context marcat pels conflictes a Ucraïna i Palestina. Diferents membres de l'equip de l'ECP van participar a les tres trobades de treball internes organitzades per l'Eix de Pau orientades a preparar la participació de la federació al fòrum, així com a contribuir a definir els principals aspectes que hauria d'incloure una política de pau catalana.
- En aquest sentit, al març es van compartir línies de treball i reptes de les entitats que treballen per la pau; el mes de setembre es va començar a treballar en la construcció d'una agenda comuna d'incidència de cara a la futura política catalana de pau; i al novembre el focus es va posar en

les propostes per enfortir el moviment per la pau. Aquesta agenda comuna va cristal·litzar en debats i en reflexions en tres àmbits concrets: la política local, les diferents polítiques públiques catalanes (Educació, Justícia, Feminismes, Interior etc.), i l'acció exterior.

- El 28 d'abril, la investigadora de l'ECP Cécile Barbeito va participar en una reunió de treball convocada per Lafede per a pensar continguts per incidir en una futura Estratègia d'Educació i Comunicació de l'ACCD, identificant possibles reptes a 4 anys per les universitats.
- L'ECP va continuar formant part i participant als Eixos de Lafede.cat de Feminismes i Pau i a la Comissió de seguiment de protocol per l'abordatge de les violències sexuals a les organitzacions.

CAMPANYA INTERNACIONAL PER A L'ABOLICIÓ DE LES ARMES NUCLEARS

- L'ECP es va adherir el 2023 a la Campanya Internacional per a l'Abolició de les Armes Nuclears (ICAN) i a l'Aliança pel desarmament nuclear. ICAN és una iniciativa internacional, iniciada el 2007, que promou la fi de les armes nuclears i l'adhesió dels Estats al tractat internacional de prohibició de les armes nuclears. Va rebre el Premi Nobel de la Pau el 2017. Per altra banda, l'Aliança pel desarmament nuclear és una xarxa de 45 organitzacions de l'Estat espanyol, creada el 2023, amb l'objectiu que promoue i aconseguir que el Govern espanyol s'adhereixi al Tractat sobre la Prohibició de les Armes Nuclears

LIGA INTERNACIONAL DE MUJERES POR LA PAZ Y LA LIBERTAD (WILPF)

- La investigadora de l'ECP, María Villellas, ha estat nomenada nova presidenta de la secció espanyola de WILPF.

COMPTABILITAT

Ingressos

Generalitat de Catalunya	307.877,20 €
ACCD	303.692,20 €
Departament de Cultura	4.185,00 €
Ajuntament de Barcelona	46.085,80 €
Direcció de Serveis de DDHH, JG i CI	44.885,80 €
Institut de Cultura de Barcelona	1.200 €
Comissió Europea	14.570,80 €
Àrea Metropolitana de Barcelona	2.807,00 €
Altres	28.363,80 €
TOTAL	399.704,60 €

Despeses

Despeses salarials	351.116,31 €
Despeses no salarials	48.588,29 €
TOTAL	399.704,60 €

êçp

escola de cultura de pau

Edifici B13
Carrer de Vila Puig
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra (Espanya)

Tel: +34 93 581 14 14
pr.conflictes.escolapau@uab.cat
<http://escolapau.uab.cat>

EscolaPau
escolapau.bsky.social
escola-de-cultura-de-pau
ECPEscolaPau
escoladeculturadepau